

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 656

van **TINE VAN DER VLOET**

datum: 14 juni 2023

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Dove of slechthorende leerlingen - Tolken in het onderwijs

Leerlingen of studenten die doof of slechthorend zijn en in het basis-, secundair of hoger voltijds onderwijs les volgen, kunnen de bijstand van een tolk (Vlaamse Gebarentaal (VGT)/ schrijftolk (ST)) bij de onderwijsoverheid aanvragen. Tolkuren in het voltijds dagonderwijs worden aangegeven als O-uren.

Daarnaast zijn er ook tolkuren in het volwassenenonderwijs. Cursisten die doof of slechthorend zijn en die studeren aan een centrum voor volwassenenonderwijs (CVO) of aan een centrum voor basiseducatie (CBE) kunnen eveneens de bijstand van een tolk bij de onderwijsoverheid aanvragen. Dat zijn de zogenaamde VO-uren.

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) publiceert jaarlijks een omzendbrief voltijds dagonderwijs met de precieze voorwaarden en een blanco aanvraagformulier. Daarin kunnen integratiescholen, studenten, leerlingen en ouders lezen hoe tolkuren moeten worden aangevraagd. Een van de belangrijkste aspecten is dat de aanvraag tijdig ingediend wordt. Ook voor volwassenenonderwijs wordt een dergelijke omzendbrief gepubliceerd.

In het jaarverslag van CAB (Vlaams Communicatieassistentiebureau voor Doven vzw) van 2022 staat te lezen dat er 55.270 uren VGT en 10.365 uren ST werden aangevraagd. Niet alle tolkopdrachten verlopen via CAB, er zijn ook tolkopdrachten in Vlaanderen die niet via CAB verlopen.

1. Hoeveel leerlingen en studenten waren in 2022 door het onderwijs erkend als doof of slechthorend? Graag een opdeling tussen basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs, opgedeeld per provincie. Graag ook de gegevens voor de jaren 2019, 2020 en 2021.
2. Hoeveel tolkuren werden in 2022 in totaal aangevraagd? Graag een opdeling tussen basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs, opgedeeld per provincie en met de vermelding of het om een tolk VGT of een ST ging. Graag ook deze cijfers voor de jaren 2019, 2020 en 2021.
3. Hoeveel O- en VO-uren werden in 2022 effectief getolkt? Graag een opdeling tussen basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs, opgedeeld per provincie en met de vermelding of het om een tolk VGT of een ST ging. Graag ook deze cijfers voor de jaren 2019, 2020 en 2021.

**Vlaams
Parlement**

4. In het jaarverslag van CAB van 2022 staat te lezen dat er in totaal over alle studieniveaus heen 55.270 tolkuren VGT werden aangevraagd. 38.786 uren daarvan werden getolkt. Dat is een oplossingsgraad van 70,20 procent.

Wat waren de voornaamste redenen waarom een aanvraag niet werd opgelost? Wat gebeurt er als er geen tolk VGT gevonden wordt? Wat zijn volgens de minister de mogelijke oplossingen van dit probleem?

5. In het jaarverslag van CAB van 2022 staat te lezen dat er voor 10.365 uren ST werd aangevraagd. 6979 uren werden getolkt, wat een oplossingsgraad van 67,30 procent is.

Wat is de reden waarom de oplossingsgraad zo laag ligt? Wat gebeurt er als er geen tolk ST gevonden wordt? Wat zijn volgens de minister de mogelijke oplossingen van dit probleem?

6. Op de website van CAB staat te lezen dat er een groot tekort is aan tolken VGT in het onderwijs.

Is de minister zich bewust van dat probleem? Zal de minister acties ondernemen om aan het probleem tegemoet te komen?

7. Tolkaanvragen worden hoofdzakelijk toegekend aan tolken uit de zogenaamde vaste pool van 'regelmatige' onderwijstolken. Opdrachten die niet kunnen opgelost worden door tolken uit die pool, worden toegekend aan de 'gelegenheidstolken' in het onderwijs, stelt CAB.

Hoeveel regelmatige tolken waren er in 2022? Hoeveel gelegenheidstolken waren er in 2022? Graag ook deze cijfers voor de jaren 2019, 2020 en 2021, opgedeeld per provincie.

8. Als de leerling of cursist recht heeft op tolkuren, hoeft de leerling of de school niets te betalen. Dan betaalt CAB de tolk met geld van de onderwijsoverheid.

Hoeveel middelen werden daarvoor in 2022 voorbehouden? Hoeveel van die middelen werden effectief gebruikt? Graag ook een overzicht voor 2019, 2020 en 2021.

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 656 van 14 juni 2023

van **TINE VAN DER VLOET**

---

1. Voor het schooljaar 2022-2023 zijn nog geen cijfers beschikbaar omdat dit schooljaar nog niet is afgerond.
Ik verwijs naar het 1ste tabblad van de bijlage voor de gevraagde cijfers per schooljaar.
2. Ik verwijs naar het 2de tabblad van de bijlage voor de gevraagde cijfers.
3. Ik verwijs naar het 3de tabblad van de bijlage voor de gevraagde cijfers.
- 4-6. De voornaamste reden waarom aanvragen niet worden opgelost en waarom de oplossingsgraad laag ligt, is de nood aan bijkomende doventolken in Vlaanderen. De oplossing om meer tolken te vinden, ligt in de activering van meer tolken vanuit bijberoep naar hoofdberoep.

Samen met mijn collega's bevoegd voor Welzijn en voor Werk, bereikte ik vorig jaar een akkoord binnen de Vlaamse regering om het uurloon en de kilometervergoeding van tolken te verhogen, zodat de tolken Gebarentaal en schrijftolken gemotiveerd worden om de stap van bijberoep naar hoofdberoep te zetten. Voor onderwijs voorzag ik onderstaand tijdspad om dit te realiseren:

Onderwijs – tolken Gebarentaal

In 2022:

- de kilometervergoeding optrekken van 0,25 euro/km naar 0,3707 euro/km
- het uurloon optrekken van 40,60 euro/uur naar 41,58 euro/uur

In 2023: het uurloon optrekken van 41,58 euro/uur naar 45,58 euro/uur

In 2024: het uurloon optrekken van 45,58 euro/uur naar 49,58 euro/uur

Onderwijs – schrijftolken

In 2022:

- een kilometervergoeding invoeren van 0,3707 euro/km
- het uurloon optrekken van 33,29 euro/uur naar 41,58 euro/uur

In 2023: het uurloon optrekken van 41,58 euro/uur naar 45,58 euro/uur

In 2024: het uurloon optrekken van 45,58 euro/uur naar 49,58 euro/uur

Daarnaast zet ik ook in op andere initiatieven ter ondersteuning van het onderwijs aan dove leerlingen. Zo werk ik aan een voorontwerp van decreet dat als doel heeft Vlaamse Gebarentaal een volwaardige plaats binnen ons gewoon onderwijs te geven en een regelgevend kader te creëren voor een taalafdeling Nederlands - Vlaamse Gebarentaal binnen het gewoon basisonderwijs.

Dit nieuwe kader zal leiden tot de verdere ontwikkeling van de Vlaamse Gebarentaal en zal ervoor zorgen dat inclusief onderwijs voor gebarentaligen gerealiseerd kan worden. Deze onderwijsvorm komt dan ook tegemoet aan de onderwijsnoden en de onderwijsrechten van de dovengemeenschap.

7. Voor het voorziene en effectief gebruikte budget verwijs ik naar mijn antwoord op vraag nr. 478 (05/04/2023), zie de derde deelvraag.

BIJLAGE

Overzicht